

TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU
KOZMETİK ÜRÜN BİLGİ DOSYASININ İÇERMESİ GEREKENLERE İLİŞKİN
KILAVUZ

Amaç

MADDE 1- (1) Kozmetik Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinin ikinci fıkrası gereğince üretici yönetmelikte belirtilen bilgileri içeren Ürün Bilgisini, aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereğince etikette belirtilen adreste bulundurmak zorundadır.

(2) İş bu Kılavuz, kozmetik ürünlerin dosyasında bulunması gereken ürün bilgileri hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2- Bu Kılavuz, Kozmetik Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinde yer alan üretici tanımını vasfıyla piyasaya kozmetik ürün arz eden üreticiler için hazırlanmıştır.

Dayanak

MADDE 3- Bu Kılavuz; 5324 Sayılı Kozmetik Kanunu'nun 4 üncü maddesi ve Kozmetik Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinin ilgili hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- Bu kılavuzda geçen;

a) Kurum: Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumunu,

b) Kanun: 24/3/2005 tarihli ve 5324 sayılı Kozmetik Kanununu,

c) Ürün: 5324 Sayılı Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan kozmetik ürünleri,

ç) Kozmetik ürün: İnsan vücudunun dış kısımlarına; epiderma, tırnaklar, kıllar, saçlar, dudaklar ve dış genital organlarına ve dişler ile ağız mukozasına uygulanmak üzere hazırlanmış, tek veya temel amacı bu kısımları temizlemek, koku vermek, görünümünü değiştirmek, bunları korumak, iyi bir durumda tutmak veya vücut kokularını düzeltmek olan bütün madde veya karışımları,

d) Kozmetik ürün bileşenleri: Kozmetik ürünün yapısında kullanılan, parfüm ve aromatik bileşim dışında olan, sentetik veya doğal kaynaklı her tür kimyasal madde veya preparatı,

e) Karışım: İki veya daha fazla maddenin kimyasal özelliklerini kaybetmeden bir araya gelmesi veya çözeltisi oluşturmasını,

f) Madde: Doğal halde bulunan veya herhangi bir imalat işlemi ile elde edilmiş, işlemde kaynaklanan safsızlıkları ve stabilitesini koruması için eklenen katkı maddelerini içerebilen; fakat, maddenin stabilitesini etkilemeden veya bileşimini değiştirmeksizin ayrılabilen herhangi bir çözücüyü içermeyen kimyasal element veya onun bileşiklerini,

g) Koruyucular: Tek veya temel olarak mikroorganizmaların kozmetik üründe gelişmesini engellemesi amaçlanan maddeleri,

ğ) Nanomateryal: Boyutları 1 ila 100 nm arasında olan bir veya daha fazla dış boyut veya iç yapıya sahip olan ve çözünmeyen veya biyopersistan yapıda olacak şekilde imal edilmiş olan bir materyali,

h) Güvenlilik değerlendirmesi: Bir kozmetik ürün için; ürün bileşenlerinin toksikolojik karakteri, kimyasal yapısı ve maruz kalma seviyeleri, ürünün kullanımına sunulduğu hedef kitlenin veya ürünün uygulanacağı bölgenin belirgin maruziyet özellikleri göz önünde bulundurularak Kozmetik Yönetmeliği'nin 12 nci maddesi gereğince bitmiş üründe yapılan değerlendirme raporunu,

i) NO(A)EL: İstenmeyen etkinin gözlenmediği maddenin mg/kg vücut ağırlığı/gün cinsinden ifade edilen en yüksek uygulama miktarını,

i) INCI: "International Nomenclature Cosmetic Ingredients" kelimelerinin kısaltması olup; uluslararası kozmetik ürün bileşenleri terminolojisini,

j) İstenmeyen etki: Bir kozmetik ürünün normal ya da öngörülebilir kullanımı sonrasında, insan sağlığını olumsuz etkileyen, beklenmeyen bir etkiyi,

k) Ciddi istenmeyen etki: Geçici veya kalıcı fonksiyonel yetersizlik, sakatlık, hastanede tedavi altına alınma, doğumsal anomaliler veya ani yaşamsal risk ya da ölümlerle sonuçlanan istenmeyen bir etkiyi, ifade eder.

Ürün bilgi dosyasının (ÜBD) bulunma adresi

MADDE 5- (1) ÜBD, kozmetik ürünün etiketinde belirtilen Türkiye'de yerleşik bir adreste bulundurulması zorunludur.

(2) Üretici, ÜBD'nin erişilebilir olacağı tek bir adres seçebilir. Bu adres üretim adresi olmak zorunda değildir.

(3) Ürünün etiketinde birden çok adresin bulunması halinde ise ÜBD'nin olduğu yer altı çizilmek suretiyle belirtilmelidir.

(4) Bu bilgiler üreticiye ulaşılmasını engellemek kaydı ile kısaltılabilir.

Ürün bilgi dosyasında yer alması gerekenler

MADDE 6- (1) Ürün adı, kod adı, varsa yerel kullanımdaki ismi, ürünün kalitatif ve kantitatif yapısı; parfüm ve parfüm bileşimi olması halinde, bileşimin kodu ve tedarikçinin kimliği yer almalıdır. Yukarıda talep edilen bu bilgilerin aşağıda yer alan unsurları içermesi gerekmektedir:

(a) Kozmetik ürünün referans numarası, ticari markası vb. açık olmalıdır.

(b) Kozmetik ürün bileşimine yönelik kantitatif ve kalitatif bilgiler yer almalı ve söz konusu dokümanlarda ürün bileşenleri, INCI adları ve kullanım amaçları belirtilmelidir.

(c) Kozmetik ürün bileşenleri arasında karışım olarak kullanılan ürün bileşeni yer alması durumunda ise karışımı oluşturan bileşenlerin kullanım oranlarının azdan çoğa doğru sıralanarak yüzde cinsinden miktarlarının belirtilmesi gerekmektedir.

(2) Hammadde ve bitmiş ürünün fiziko-kimyasal (renk, koku, sıcaklık, yoğunluk, viskozite, pH vb. unsurların yer aldığı) ve mikrobiyolojik spesifikasyonu ile kozmetik ürünün fiziko-kimyasal ve mikrobiyolojik spesifikasyona uygunluğuna ilişkin kontrol kriterleri,

(3) İyi İmalat Uygulamaları Kılavuzu hükümlerine uygun imalat yönteminin açıklanması, iyi imalat uygulamalarına uygunluğa ilişkin beyan; üreticinin, uygun seviyede profesyonel yeterliliği veya gerekli tecrübesi olduğunu belirleyen eğitim ve çalışma belgeleri,

(4) Bir kozmetik ürünün güvenli olduğunun gösterilebilmesi amacıyla, Kozmetik Yönetmeliği'nde belirtilen özelliklere sahip bir kişi tarafından yapılmış ürünün piyasaya sürülmeden önce kozmetik ürünün ilgili bilgiler temelinde Kozmetik Yönetmeliği Ek I'de Kısım A ve B'de yer alan bilgileri içeren Kozmetik Ürün Güvenlilik Raporu,

(5) Kozmetik ürünlerin kullanımı neticesinde insan sağlığına olabilecek istenmeyen etkiler hakkında mevcut veriler,

(6) Kozmetik ürünün özelliği, yapısı veya etkisinin gerektirdiği durumlarda, kozmetik ürünün sahip olduğu iddia edilen etkiye ilişkin kanıtlayıcı bilgi ve belgeler,

(7) Hayvanlar üzerinde yapılmış olan testler de dahil olmak üzere, üretici tarafından, ürünün geliştirilmesi veya ürün veya bileşenlerinin güvenlilik değerlendirilmesi için hayvanlar üzerinde yapılan testlerle ilgili veriler yer almalıdır.

Ürün bilgi dosyasında bulunan güvenlilik değerlendirmesi raporunun niteliği

MADDE 7- (1) Ürün bilgi dosyasında bulunan güvenlilik değerlendirme raporunun aşağıdaki niteliklere haiz olması gerekmektedir:

(a) Doğru ve net olarak hazırlanmalı; iyi tartışılmış ve kolayca anlaşılabilir olmalıdır.

(b) Yapısı ve içeriği ilgili kılavuzdaki başlıkların gerekliliklerini yansıtmalıdır.

(c) Eğer bilgi doğrudan dokümanda yer almıyorsa bir referans ya da erişilebilir bir kaynak sağlanmalıdır.

(2) Güvenlilik değerlendirme sorumlusu, gerekli bilgilerden herhangi birini sağlayamamışsa, bu durum gerekçeli olarak açıklanmalıdır.

Kozmetik ürün güvenlilik değerlendirmesinin dayandığı temel prensipler

MADDE 8- (1) Kozmetik ürünlerde bulunan her bileşen için öngörülen kullanım koşulları altında güvenlilik değerlendirilmesi yapılmak zorundadır. Bileşenler ve ürünün kendisi hakkında verilmesi gereken bilgiler Kozmetik Ürünlerde Güvenlik Değerlendirmesine İlişkin Kılavuz'da detaylı olarak tanımlanmıştır.

(2) Bu çalışmanın esası her ürün formülasyonuna giren her madde için risk karakterizasyonu yapmaktır. Bu çalışma "tehlikenin belirlenmesi", "doz- cevap değerlendirme" ve "maruziyet değerlendirilmesi" üzerine kurulmuştur.

(a) "Tehlikenin belirlenmesi" bölümünde; bileşenlerin kendine özgü özelliklerini belirleyebilmek için fiziko-kimyasal veriler, *in siliko* veriler, *in vitro* deneyler, klinik çalışmalar ve epidemiyolojik sonuçlar kullanılır.

(b) "Doz-cevap değerlendirme" bölümünde, hangi dozajın hayvan testlerinde yan etkiye sebep olmayacağı sorusunun cevabı aranır. Genellikle tekrarlanmış doz toksisitesi veya üreme toksisitesi çalışmalarıyla NO(A)EL değeri tespit edilir.

(c) "Maruziyet değerlendirilmesi" bölümünde; maruziyet miktarı ve zamanı tespit edilir.

(ç) “Riskin karakterizasyonu” bölümünde zararlı etkilerin ortaya çıkma olasılığı ve ne ölçüde ortaya çıkacağı sorusu cevaplanır. Belirlenen belirsizlik ve güvenilirlik sınırının 100’e eşit ya da daha büyük olması gerekmektedir. Türler arası ve türler içi ekstrapolasyon için 10 faktörü öngörülmüştür.

(3) Risk karakterizasyonundan sonra risk yönetiminin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

(4) Yukarıda yer alan tüm çalışmaların yapılması, ürünün pazarda güvenli olarak dolaşmasının sağlanması için şarttır.

Kozmetik ürünlerin kullanımı neticesinde insan sağlığına olabilecek istenmeyen etkiler hakkında mevcut veriler

MADDE 9- (1) Kozmetovijilans faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli sistemin kurulması ve işletilmesi firma sorumluluğunda olup firmaya ulaşan tüm şüpheli istenmeyen etkilerin izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik yapılmış iş ve işlemlere ilişkin bilgilerin toplanması, toplanan bilgiler ışığında nedensellik değerlendirilmesi doğrultusunda alınan sonuçlar karşılığında oluşturulan eylem planları ve bunlara ilişkin bilgi ve belgelerin ürün bilgi dosyası içerisinde yer alması gerekmektedir.

(2) Yukarıda yer alan değerlendirmeler neticesinde ürünle ilgili ciddi istenmeyen etki şüphesi veya ciddi istenmeyen etkinin tespiti durumunda Kozmetik Yönetmeliği’nin ilgili hükümleri doğrultusunda; ciddi istenmeyen etkilerin mevcudiyeti durumunda, üreticiler aşağıdaki bilgileri gecikmeksizin Kuruma bildirecektir:

(a) Üreticinin bildiği veya makul ölçüler içinde bilmesi beklenebilecek olan ciddi istenmeyen etkilerin tamamı,

(b) Söz konusu kozmetik ürünün özel olarak tanımlanmasını mümkün kılan ismi,

(c) Varsa üreticinin aldığı düzeltici tedbirler.

Kozmetik ürün iddiaları

MADDE 10- (1) İddia, kozmetik ürünün etiketinde yer alan ifadelerin yanında ürünün piyasaya nasıl sunulduğuna dair esasları da içeren bir kavramdır. Kozmetik ürün iddialarında tüketicinin korunması ve adil rekabet ortamının sağlanması öncelikler arasında yer almalıdır. İddialar tüketicinin seçim yapmasını sağlamaya yönelik yanıltıcı nitelikte olmamalıdır.

(2) İddialar kanıtlanabilir olmalı, âdil bilgilendirme yapmalı ve gerçeği yansıtmalıdır. Ancak, kozmetik ürün iddiaları yasal gerekliliklere uyduğuna yönelik olmamalıdır.

(3) İddialar diğer kozmetik ürünleri kötüler nitelikte olmamalı ve iddiada verilen mesaj karışıklığa yol açmamalıdır.

(4) İddialar fiilen gerçekleştiren etkiyi yansıtmalı, abartıya yönelik iddialardan kaçınılmalıdır.

(5) İddialarda kozmetik ürünün özellik ve fonksiyonları öne çıkabilmektedir. Kozmetik ürünün iddiası içeriğinde yer alan madde/maddelerden kaynaklanıyor ve söz konusu iddia ürünün

bitmiş halinde kanıtlanamıyor ise ürün bileşenine ilişkin iddianın ürün tanıtımlarında kullanılması uygun değildir.

(6) İddiaların dayanağı gönüllü üzerinde çalışma yapılması üzerine ise uygun sayıda gönüllünün çalışmada yer aldığı kanıtlanmalıdır. Ürünün etkinliğine yönelik fotoğraflamalarda görüntüyü değiştirici işlemler yapılmamalıdır.

Kozmetik ürün iddialara yönelik çalışmaların nitelikleri

MADDE 11- (1) Ürünün iddia edilen etkilerini kanıtlamaya yönelik yapılacak çalışmalar;

- (a) *In vivo* veya *in vitro* çalışmalar,
- (b) Bilimsel makaleler, objektif veya subjektif yöntemlerle yapılmış çalışma örnekleri,
- (c) Objektif yöntemde aletsel çalışmalar,
- (ç) Subjektif yöntemde gönüllülerde yapılan panel testleri olabilmektedir.

Ürün bilgi dosyasının dili

MADDE 12- (1) ÜBD'nin içeriğindeki bilgiler Kozmetik Yönetmeliği'ne uygun olmak zorundadır.

Ürün bilgi dosyasının güncellenmesi ve muhafaza edilmesi

MADDE 13- (1) Üretici, kozmetik ürün bilgileri dosyasını ilgili kozmetik ürünün son serisinin piyasaya sürüldüğü tarihten sonra on (10) yıl süre ile muhafaza etmek zorundadır.

(2) Ürün bilgi dosyasının muhafazasında bilginin güncel ve doğru olması gereklidir. Her değişiklik ürün bilgi dosyasına aktarılmalıdır. Kozmetik ürün ile ilgili herhangi bir değişiklik olması durumunda ise değişikliğe ilaveten nedeni dosyada yer almalıdır.

(3) Ürün bilgi dosyası; kozmetik ürün formülasyonunda değişiklik, ciddi istenmeyen etki vb. durumlarda bu hususlara uygun olarak güncellenmelidir.

Ürün bilgi dosyası ile ilgili diğer hükümler

MADDE 14- (1) ÜBD'nin hazırlanmasında; farklı tür ve boyutlardaki ambalajlar için tek ÜBD yeterlidir; ancak, bu dosya içinde güncel ambalajlarda dahil olmak üzere diğer boyut ve ambalaj türleri hakkında da bilgiler yer almalıdır.

(2) Ürün bilgi dosyası firma çalışanlarına yol gösterici nitelikte olmalıdır.

Yürürlük

MADDE 15- Bu Kılavuz, Kurum Başkanı Onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- Bu Kılavuz hükümleri Kurum Başkanı tarafından yürütülür.